

Bülten No: 2021/010

Haber: Hakan TAŞYARAN

“OTOYOL GEÇİŞ ÜCRETLERİNE UYGULANAN FAİZ KANUNA UYGUN AMA HUKUKİ DEĞİL”

Türkiye'nin ilk ve tek trafik radyosu Radyo Trafik'te HGS geçiş ihlaline uygulanan faiz değerlendirildi. Tüketici Dernekleri Federasyonu Hukuk Komisyonu Üyesi Avukat Ali İhsan Arıcan, zamanında ödenmediğinde 4 kat faiz uygulanan geçiş ücretlerinin kanuna uygun olduğunu ancak hukuki olmadığını söyledi.

Radyo Trafik'te yayınlanan “Figen Yemenici ile Tüketicinin Sesi” programında birçok kişinin mağduriyet yaşadığı HGS geçiş ihlali için uygulanan faiz konuşuldu. 15 gün içinde ödenmeyen otoyol geçiş ücretlerine ceza adı altında 4 kat faiz uygulanıyor. Tüketici Dernekleri Federasyonu Hukuk Komisyonu Üyesi Avukat Ali İhsan Arıcan, zamanında ödenmeyen geçiş ihlali ücretlerinin kanuni olduğunu ancak hukuki olmadığını anlattı.

“CEZA DEĞİL FAİZ, KAÇAK DEĞİL VERESİYE GEÇİŞ”

Paralı otoyollar ve geçiş ücretlerinin önemli bir noktaya geldiğini, ücretlerin çok yüksek olduğunu kaydeden Ali İhsan Arıcan, “Bu konuda bazı belirsizlikler var. Kanuna baktığımızda Karayolları Genel Müdürlüğü'nün işlettiği paralı otoyollar ile ilgili ayrı, Yap-İşlet-Devret Sistemi ile yapılan otoyolların durumu ayrı olarak düzenlenmiş. Ödenen paraların büyük bir çoğunluğunu halkımız ceza diye adlandırıyor. Borçlar hukukuna baktığımızda, ikili borç ilişkilerinde bir taraf yükümlülüğünü yerine getirmediğinde sözleşmeye ceza şartı maddesi konuyor. Borç zamanında ödenmediğinde faiz şartı da olabiliyor. Otoyolları işleten şirketler kamuya bir hizmet sunuyor. Hizmeti kullanan ile sunan arasında bir sözleşme yapılmış oluyor. Sözleşmeye göre otoyoldan geçince o anda olmasa da 15 gün içinde ücreti ödenmesi gerekiyor. Para ödemediğinde geçişlerin hukuki tanımı “veresiye hizmet” alımıdır. Kanunda, 30. maddenin 5. fıkrasına göre işletme hakkı verilen otoyollarda geçiş ücretini ödemediğinde geçen araç sahiplerinden, işletici şirket tarafından geçiş ücretiyle birlikte 4 katı tutarında gecikme faizi uygulanabiliyor. Bu, geç ödemediğinde doğan bir paradır. Şahsi görüşüme göre ise 4 kat faiz alınması oldukça fazladır.” değerlendirmesinde bulundu.

“4 KAT OLMAMALI, YÜZDE UYGULANMALI”

“Muhatabımız araç sahibidir. Para ödemedenden geçen de sürücüdür, ikisi farklı olabilir.” diyen Arıcan, araç sahiplerinin haberinin olmadığı bir konuda 4 kat gibi bir yaptırım yapılmasının doğru olmadığından bahsetti. Tebligatlarda da eksiklik olduğunun altını çizen Tüketici Dernekleri Federasyonu Hukuk Komisyonu Üyesi Avukat Ali İhsan Arıcan, “Sizden bir ödeme alınacaksa mutlaka bundan haberiniz olması gerekiyor. Veresiye geçiş yaptığımız zaman, aracınızın geçiş ücreti talep edilmeli ve ‘ödediğiniz zaman düzenlemeye göre 4 kat para ödeyeceksiniz’ denmeli. Sorumlu olan kişinin bundan haberi olmalı, yine ödemeyi yapmıyorsa faizini ödemek zorunda kalsın. Ceza adı altında bir ödeme değil, 15 gün içinde ödemezsen ayda belli bir yüzde ile ödeme olmalı. Veresiye geçişlere karşı, zamanında ücretini ödemeyenlere faiz ödetilmeli.” ifadelerini kullandı.

MAHKEME TEBLİĞ EDİLMESİNE GEREK OLMADIĞINA HÜKMETMİŞ

Ali İhsan Arıcan, hukuki çerçevede ceza şartı veya gecikme faizi adı altında değerlendirildiğinde ceza şartının çokluğu konusunda mahkemelerin müdahale etme yetkisi olduğunu bildirdi. 4 kat ceza şartı konusunda mahkemelerin bunu kaldırmadığını söyleyen Avukat Arıcan, “Mahkemelerimiz maalesef bunu yapmıyor. Tebliğ konusunda mahkemelerin farklı tutumu var. İstanbul'da bir Ticaret Mahkemesi, ceza olarak ödenecek parayı, tebliğ edilmediği için cezayı kaldırmış, sadece geçiş ücretinin ödenmesine karar vermiş. Otoyol şirketi de istinaf etmiş ve istinaf mahkemesi de tebliğ edilmesine gerek olmadığına hükmetmiş.” şeklinde konuştu.

BASINDA ÇIKAN “EMSAL KARAR” HABERİ

Geçtiğimiz aylarda İzmir-İstanbul otoyolunda HGS geçiş ihlali nedeniyle ücretin 4 katı ceza kesilmesini mahkemenin yasaya aykırı bulduğu yazılmıştı. Avukatlar kararın, yetersiz bakiye sonucunda otoyol ücretinin ödenmediğinden habersiz olmaları nedeniyle geçiş ücretini misliyle ödemek zorunda kalan binlerce tüketici bakımından emsal olacağını belirtmişti. Tüketici Dernekleri Federasyonu Hukuk Komisyonu Üyesi Avukat Ali İhsan Arıcan, konuyla ilgili, “Basında yer alan haberlerde, mahkemelerin kendi kararlarını ve gerekçelerini göremedim. Bunları görmediğim sürece bir şey diyemem. Hakem heyetlerinin verdiği kararın tüketici mahkemesine taşınması sonucu verildiği söyleniyor. Bu tür kararlar daha üst mahkemeye taşınmadığından Tüketici Mahkemesi'nin kararı kesindir. Bölge Adliye Mahkemeleri'nin verdiği kararı bizim için daha önemlidir.” yorumunda bulundu.

YASAYA GÖRE 15 GÜN İÇİNDE ÖDEME YAPILMALI

Tüketicilere, zarar görmemeleri ve 4 kat faiz ödememeleri için 15 gün içinde geçiş ücretlerini ödemeleri tavsiyesinde bulunan Arıcan, “Kanuna uygun olsa da bu alınan paralar hukuki değil. Dünyanın hiçbir yerinde böyle bir düzenleme olduğunu düşünmüyorum.” dedi.

Radyo Trafik İzmir’i Takip Edin

İnternette dinlemek için: <http://radyotrafik.com/izmir>

Twitter/radyotrafik35

Facebook/radyotrafikizmir

Instagram/radyotrafikizmir